Bijlage 2 overzicht te oormerken gelden

Vergeleken met de decembercirculaire geeft de meicirculaire de volgende verschillen in de algemene uitkering:

Gemeentefonds	2026	2027	2028	2029	2030
Decembercirculaire 2025	84.526.820	85.721.714	86.247.346	89.923.235	94.012.821
Meicirculaire 2026	88.249.325	91.549.246	90.278.119	91.365.241	95.764.651
Verschil mei 2026 - december 2025	**3.722.505**	**5.827.532**	**4.030.773**	**1.442.006**	**1.751.830**
Voorstel te oormerken:					
Alleenverdienersproblematiek	-55.356				
IBO problematische schulden	-37.862				
Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp	-41.441				
Kinderopvang pleegouders	-24.065	-24.562			
Participatie	40.987	112.007	188.460	225.195	180.028
CDOKE		-1.313.245			
Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo		-518.722			
Huishoudelijke hulp uit Wmo				3.337.862	2.484.599
Vangnetregeling huishoudelijke hulp uit Wmo				-996.488	-1.040.297
Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren	-17.661	-17.661	-17.661	-17.661	-22.076
Ondersteuning lokale politieke partijen	-17.118				
Totaal te oormerken	**-152.516**	**-1.762.183**	**170.799**	**2.548.908**	**1.602.254**
Overige posten					
Loon- en prijsontwikkeling (bbp)		-370.834	-555.487	-418.214	-603.570
Stelpost btw-compensatiefonds	-640.500	-220.000	-220.000	-220.000	-220.000
Stelpost WOZ	-680.000				
Totaal overige posten	**-1.320.500**	**-590.834**	**-775.487**	**-638.214**	**-823.570**
Effect meicirculaire 2026	**2.249.489**	**3.474.515**	**3.426.085**	**3.352.700**	**2.530.514**

Hierna volgt per te oormerken post en voor de overige posten een toelichting:

<u>Alleenverdienersproblematiek (2026)</u>
Gemeenten kunnen huishoudens die getroffen zijn door de alleenverdienersproblematiek individuele bijzondere bijstand bieden. Wij stellen voor deze middelen te oormerken.

<u>Problematische schulden (2026)</u>
Het kabinet heeft een pakket aan maatregelen ingevoerd om problematische schulden fundamenteel aan te pakken, gebaseerd op het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Problematische schulden. Wij stellen voor deze middelen te oormerken.

<u>Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp (2026)</u>
Gemeenten hebben hiermee de mogelijkheid om de bestaande lokale aanpak van energiearmoede te intensiveren. Wij stellen voor deze middelen te oormerken.

<u>Kinderopvang pleegouders (2026)</u>
Bij Voorjaarsnota 2025 heeft het Rijk extra geld beschikbaar gesteld als bijdrage voor de kosten die pleegouders maken voor kinderopvang en buitenschoolse opvang van hun pleegkinderen. Bij decembercirculaire 2025 is voor 2025 een eenmalig bedrag beschikbaar gesteld. Nu is besloten ook voor 2026 en 2027 middelen toe te voegen aan de algemene uitkering. Wij stellen voor deze middelen te oormerken.

Participatie (2026-2030)
Het Rijk compenseert gemeenten via de integratie-uitkering Participatie voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel (LIV) in de sociale werkvoorziening. Vanwege de afspraken met WSD (doordecentralisatie) oormerken wij deze bedragen.

Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE) (2027)
Voor 2027 is geld beschikbaar gesteld aan gemeenten om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Tot en met 2025 was dit een specifieke uitkering (spuk), in 2026 zijn de middelen overgeheveld naar het gemeentefonds (‘decentralisatie-uitkering’). Voor 2027 is het nu op dezelfde manier beschikbaar gesteld. De uitkeringsvorm na 2027 is nog niet bepaald.
Voor een deel bestaat deze decentralisatie-uitkering uit uitvoeringsmiddelen (personeelslasten), vergelijkbaar met de spuk (ca. € 716.000). Maar het bevat ook een aanvullend bedrag voor maatregelen (ca. € 597.000). Dit aanvullende bedrag is onderdeel van de keuzemogelijkheden rondom het opstellen van de programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030.

Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo (2027)
De invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage Wmo 2015 was ingeboekt per 1 januari 2027. Nu blijkt dat deze niet eerder dan per 1 januari 2028 kan worden ingevoerd. Daarom ontvangen gemeenten eenmalig voor 2027 een aanvullend bedrag. Wij ramen dit bedrag budgettair neutraal (door uitgaven Wmo te verlagen in 2027). Hiermee volgen we het advies van de VNG en de provincie.

Huishoudelijke hulp uit Wmo en Vangnetregeling (2029 e.v.)
Mensen die dat kunnen, gaan zelf betalen voor hun huishoudelijke hulp. Huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) wordt daarom geschrapt met ingang van 1 januari 2029. Als gevolg hiervan hebben gemeenten jaarlijks minder uitgaven, daarom wordt een uitname uit het gemeentefonds gedaan vanaf 2029.
Voor de mensen die niet zelf hulp kunnen regelen, blijft de gemeente daarin voorzien. Daartoe ontvangen gemeenten vanaf 2029 jaarlijks een aanvullend bedrag voor een vangnet.
Ondanks dat hiervoor nog geen wetgeving is vastgesteld staat onze toezichthouder toe om deze uitname budgettair neutraal te ramen door de kosten van huishoudelijke hulp te verlagen dan wel een stelpost op te nemen.
Wij ramen dit bedrag budgettair neutraal (door uitgaven Wmo te verlagen in 2029 e.v.). We houden daarbij vooralsnog het bedrag uit de circulaire aan. Hiermee volgen we het advies van de VNG en de provincie.

Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren (2026 e.v.)
Er wordt structureel extra budget beschikbaar gesteld gericht op de arbeidinschakeling van jongeren tot 27 jaar. GR Senzer gaat dit uitvoeren.

Ondersteuning lokale politieke partijen
Met deze middelen stelt het rijk de gemeenten in de gelegenheid om politieke partijen die een zetel hebben in de gemeenteraad te ondersteunen. Wij stellen voor deze middelen te oormerken.

Stelpost loon- en prijsontwikkeling
Het LPO accres wordt gebaseerd op de prijs bruto binnenlands product (pbbp). De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar. Voor 2026 oormerken we dit niet omdat we ervan uitgaan dat de lopende begroting toereikend is. In de nieuwe begroting 2027 e.v.

verwerken we dit budgettair neutraal via de stelpost LPO, zodat we toekomstige loon- en prijsstijgingen kunnen opvangen.

Stelpost BCF plafond (2026 en 2027 e.v.)
De ruimte onder het plafond btw-compensatiefonds (BCF) is kleiner geworden in 2025, doordat gemeenten in 2025 meer gedeclareerd hebben bij het BCF. De stelpost 2026 laten we nu vervallen, want deze is nu verwerkt in de meicirculaire 2026. Voor de begroting 2027-2030 mogen de gemeenten maximaal uitgaan van de afrekening over 2025. Daarom moeten we deze structureel verlagen (nadeel).

Stelpost WOZ-waarden (2026)
We nemen, zoals we de afgelopen jaren ook hebben gedaan, een stelpost op voor de waardeontwikkeling WOZ. De inkomstenmaatstaven uit de meicirculaire gaan nog uit van peildatum 1-1-2024. Bij de septembercirculaire 2026 wordt deze basis aangepast naar actuele cijfers van 1-1-2025. Wij kennen de waarden van 1-1-2025 en nemen daarom vast een correctie op, omdat we nu al weten dat dit resulteert in een neerwaartse bijstelling in de septembercirculaire 2026. Het exacte bedrag is nog onzeker, want dit is ook afhankelijk van landelijke ontwikkelingen. We nemen deze (negatieve) stelpost op vanuit voorzichtigheidsprincipe.